

AMIRŐL A KÖVEK MESÉLNEK

VELÜNK ÉLŐ KÖVEK, FOGD MEG, NÉZD MEG,
TALÁLD KI!

Készítette: Ádám Ferencné
Zágon Bertalanné

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 5. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Közösségi kapcsolatok és a kő					
A)	A tanulók elolvassák, vagy a felolvasó felolvassa a csoportnak <i>A kőleves</i> című magyar népmesét. 5 perc	Szövegértés, figyelmes olvasás, empátias készség	Kooperatív tanulás – felolvasás	D1 (A kőleves – Munkafüzet)	
B)	A mesét feldolgozzák a következő szempontok alapján. A faluban élőket és a legényt jellemző tulajdonságokat gyűjtene. 1. csoport: Befejezést írnak a meséhez úgy, hogy a falusiak tanulnak a saját hibáikból. 2. csoport: Befejezést írnak a meséhez úgy, hogy a legény nekik adja a követ. 3. csoport: Befejezést írnak a meséhez úgy, hogy a legény a faluban marad. 10 perc	Közösségi kapcsolatok fejlesztése, problémamegoldó képesség fejlesztése, írásbeli kifejezőkészség	Kooperatív tanulás – csoportmozaik		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. b) Miről mesélne a kőleves köve?					
A)	1. A csoportok bemutatják a mesebefejezéseket, 2. majd összegyűjtik egy jó és egy rossz közösség jellemzőit. 15 perc	Kommunikáció	Kooperatív tanulás – (1) csoportforgó (2) ötletroham		
I. c) A mi kőlevesünk					
A)	A diákok eljuttatják a történetet az eredeti és más- más befejezésekkel. 20 perc	Beleérző képesség, kifejezőképesség, kreatív szóbeli kommunikáció	Dráma – szerepjáték		
B)	Társasjátékot készítenek a diákok a meséhez, majd játsszanak. 20 perc	Kreatív manualitás, versenyhelyzet, szabálytartás	Kooperatív tanulás – mozaik, feladatmegosztás		P1 (A kőleves- játék leírása)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Mit mesélnek a kövek?					
A)	Csoportonként osszunk egy-egy képet a diákoknak. Minden csoport összegyűjti kép alapján, miről mesélhetnek a képeken látható kövek. (a) cseppkőbarlang (b) ércek és a bányászat (c) kövületek (d) ingó kövek 8 perc	Megfigyelőképesség, képzelet, beleérzőképesség	Kooperatív tanulás – ablak – szóforgóval		P2 (Mit mesélnek a kövek?)
B)	A csoportok bemutatják a többieknek a kapott képet, és elmondják, miről mesélnek az ő köveik. 8 perc	Megfigyelőképesség, képzelet, szóbeli kifejezőképesség	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó		P2 (Mit mesélnek a kövek?)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. b) Az én kövem					
A)	<p>A csoportok kőzetdarabokat kapnak:</p> <p>1. csoport: üledékes kőzet pl.: mészkő, kalcit, homokkő, homok, kőszén, kősó</p> <p>2. csoport: magmás kőzet: pl. andezit, bazalt</p> <p>3. csoport: átalakult kőzet: pl.: márvány, pala</p> <p>Megfogalmazzák a diákok, hogy mit jelent számukra a kődarab, hogyan nevezné el a saját követ, miért tetszik vagy nem, találjon ki egy történetet hozzá.</p> <p>A csoportok csoportkövet választanak maguknak.</p> <p>10 perc</p>	Megfigyelőképesség, fantázia, egymásra figyelés	Kooperatív tanulás – szóforgó – megbeszélés, csoportszóforgó		Annyi kőzetdarab, ahány gyerek van
B)	<p>A tanulók előzetesen köveket gyűjtenek, és a kövek tulajdonságai szerint alkotnak csoportokat (lapos, kemény, színes, nagy, kicsi, puha stb.)</p> <p>Megfogalmazzák, kinek mit jelent a kő, hogyan nevezné, miért tetszik vagy nem, találjon ki egy történetet hozzá.</p> <p>A csoportok csoportkövet választanak maguknak.</p> <p>10 perc</p>	Megfigyelőképesség, fantázia, egymásra figyelés	Kooperatív tanulás – szóforgó, megbeszélés		Annyi kőzetdarab, ahány gyerek van

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. c) Ilyen az én kövem					
A) B)	A csoportok bemutatják a csoport követ, és elmondják, miért különleges az ő kövük, elmesélik a kiválasztott történetet. Majd közösen kiválasztják a diákok az osztály követ. A csoportok egy zsákba beleteszik a köveket, és tapintással próbálják kiválasztani a sajátjukat. 10 perc	Megfigyelőképesség, vitakészség, objektív értékelés Tapintás érzékelés fejlesztése	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó, megbeszélés		A kiválasztott kőzetminták
II. d) Kőzeteink vizsgálata					
A) B)	A csoportok szakértői listát készítenek kőzetmintájuk tulajdonságairól. Az egyes tulajdonságokat (a kőzet színét, szerkezetét, keménységét – körömmel, pénzdarabbal, tűvel karcolható-e, az ecetsav hatására oldódik-e?) más-más tanuló vizsgálja. Összegyűjtik a kőzetminták közötti azonosságokat. 10 perc	Ismerkedés az elemi természettudományos vizsgálati módszerekkel	Kooperatív csoport – mozaik		Kőzetminták, keménység vizsgálathoz: pénzdarab, tű, ecet, cseppentő

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	<p>Egycsoportfémeszközökkel dolgozik: összegyűjtik, mi készül fémből környezetünkben, csoportosítják aszerint, hol találkozhatunk vele.</p> <p>Fémekkel kapcsolatos kérdéseket írnak, majd körbeadják, és mindenki ráírja a gondolatait.</p> <p>A képekkel dolgozók: páronként képeket kapnak a gyerekek a fémek feldolgozásáról és bányászatáról.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	Ok-okozati összefüggés keresése, logikus gondolkodás, kreativitás, egymásra figyelés	<p>Kooperatív tanulás – kerekasztal</p> <p>Páros munka</p>	<p>D2 (Közeteink vizsgálata)</p> <p>D3 (Ilyen az én...)</p>	Fémeszközök vagy képek

III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

III. a) Kőben az igazság

A)	<p>A tanulók kővel, fémekkel kapcsolatos szólásmondásokat gyűjtenek és értelmezik őket.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	Szövegértés, fantázia	Frontális osztálymunka – beszélgetés		P2 (Szólások)
B)	<p>Krétából minden gyerek farag egy egyszerű szobrot. A szoborra ecetsavat csepegtetnek. Értelmezik a változásokat. Párhuzamot keresnek a természetben a jelenségekkel (levegőszennyezés és kőzetmállás).</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	Kézügyesség fejlesztése, ok-okozati összefüggés keresése, környezetkímélő attitűd alakítása	Frontális osztálymunka – önálló munka, beszélgetés		Gyerekenként krétadarab, kés, ecet, cseppentő

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. b) Értékelés					
A)	Készítsünk összefoglaló táblát a kőzetekről (fémekről) nyert tapasztalatok alapján. 10 perc	Rendszerezés, ok-okozati összefüggés keresése	Kooperatív tanulás – igaz-hamis vagy föllentős	D4 (Értékelés – munkafüzet)	
B)	Kövekkel játszható játékok kitalálása, majd kipróbálása 10 perc	Kreativitás	Frontális osztálymunka – ötletbörze		

Mellékletek

P1 KŐLEVES JÁTÉK LEÍRÁSA

Kártya nagyságú rajzlapokra rajzoljuk le a leves hozzávalóit (fazék, kő, víz, zsír, só, káposzta, kolbász), minden lapra egy hozzávalót, minden lapból készítsünk 10 példányt, a követ ábrázolóból 4-et. Osszuk szét a játékosoknak a kártyalapokat, úgy, hogy a többiek ne lássák, mit ábrázol. Egy kosárba vagy dobozba kezdjük el gyűjteni a hozzávalókat, olyan sorrendben, ahogy a mesében is volt. A soron következő játékos, ha van olyan kártyája, beteszi a kosárba, miközben kimondja a nevét. Akinek nincs megfelelő hozzávaló, kimarad ebben a körben. Lehet füllenteni is, mondom, hogy kolbász és közben káposztát teszek. Ha valakinek gyanússá válik, hogy nem mondtam igazat, mondja, hogy kőleves és akkor be kell mutatni, mit tettem a levesbe. Ha igazat mondtam, akkor az kapja az összes eddig összegyűlt kártyát, aki a kőlevest mondta, ha füllentettem, akkor én. Az nyeri a játékot, akinek először elfogynak a kártyái. A követ ábrázoló lapot *joker*ként használjuk, bármelyik lap helyett használható.

P2 MIT MESÉLNEK A KÖVEK?

